
Kubové u kormidla?

Kubové u kormidla?

20.09.2010, MARTIN RYCHLÍK

[Reakce na tento článek](#) z 25. 10. 2010.

Revoluce na ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Tak lze pojmenovat situaci, jež zavládla v resortu po odvolání vrchního ředitele sekce fondů EU Jana Vituly (TOP 09). Podle informací týdeníku EURO podalo do minulého čtvrtka deset nejkvalifikovanějších lidí výpovědi, aby vyjádřili nesouhlas s postupem ministra Josefa Dobeše (VV). Ten oznámil, že z fondů bylo čerpáno pomalu, a proto přichází nový ředitel Jaroslav Kuba, exporektor ČVUT pro studentské záležitosti. "Nechal jsem udělat personálně procesní audity, abych zjistil, proč se věci nehýbou, co se děje v sekci, kde je 230 pracovníků. A zjistil jsem, že chybí manažerské řízení," říká Dobeš, proti jehož počínání vznikla na MŠMT hromadně podepisovaná petice. Během Kubova představení byl ministr vypískán. Oba audity budí pochybnosti; stejně jako argumentace o mizerném čerpání z programů Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl) a Vzdělání pro konkurenceschopnost (OP VK). Dle informací týdeníku EURO chystá Evropská komise ostrou reakci, kterou zašle premiéru Petru Nečasovi (ODS).

DVA AUDITY MÍSTO POSIL

Ač se vládní mantrou stalo šetření, nezdá se, že Dobeš šetří na správném místě, když chystá zeštíhlení. Jak informoval ČRo Radiožurnál, úředníci v sekci jsou z 85 procent placeni z Bruselu, který doporučil i personální posílení. Například jeden z vědeckých projektů CzechGlobe byl již zpožděn kvůli "personální deficienci"; úředníci nestíhají dokumentaci vyřizovat. "Za cenu obou auditů - čtyři miliony korun - bych mohl s pomocí peněz z EU zaměstnat 60 kvalifikovaných lidí na celý rok," tvrdí Vitula. Personální audit vyřizovala společnost Ottima - vlastněnou právníky - pouhé tři dny (sic!), přičemž v době tiskové konference nebyly jeho výsledky známy, tvrdí zaměstnanci ministerstva. Druhý audit na asset management vypracovala společnost Dr. Kaufmann & Partner, jejíž šéf se pyšní doktorským titulem z neexistující delawarské univerzity, jak loni upozornil týdeník Ekonom.

Ministr Dobeš prezentoval tabulky stavu čerpání obou programů EU, jež resort spravuje. "Tristní stav" však zkruskuje výchozí situace z období Dagmar Kuchtové (SZ). "Už když jsem začínal, měli jsme velké zpoždění. Dnes jsme v těsném závěsu za ostatními operačními programy, které se rozbíhaly bez větších problémů," tvrdí Vitula.

Na účelovost Dobešova kroku ukazuje i fakt, že ke schválení EK již odešly projekty jako megalaser ELI (6,8 miliardy korun), CEITEC (5,3), medicínské ICRC (2,4) nebo SUSAN (2,45), což dělá balík sedmnácti miliard, o němž by mělo být v EK rozhodnuto do konce roku.

Když na to týdeník EURO ministra upozornil, odpověděl: "Prezentovaná tabulka je stav k dnešnímu dni (14. září - pozn. red.). Jsme v poločase čerpání, oba operáky mají zpoždění. Proč peníze přijdou až koncem roku a nejsou zde již od května? Mohl bych alibisticky říkat, že to bylo zbrzděno za předchozího vedení, ale pracuje tam 230 lidí, kteří nemají jasnou koncepci," tvrdí Dobeš. Už jen na "štempl" čekají dva další záměry: IT4 Innovations (1,85 miliardy korun) a BIOCEV ve Vestci (2,4).

Univerzity jsou zděšeny. Zasedala i Rada vysokých škol, rektori obrazně valí oči. "Česká konference rektorů (ČKR) sleduje situaci se znepokojením, protože Vitulově týmu se podařilo nastavit důvěryhodné procesy, aby bylo možné čerpat prostředky z EU. Z úseku fondů odcházejí i klíčoví lidé, takže máme obavy, jak bude zajištěno, aby se nezdržovalo schvalování projektů, jejich projednávání a realizace. Nemůžeme mluvit do personální politiky, chceme však mít jistotu, že dojde k čerpání, které je v bytostném zájmu ČR a do něhož již bylo investováno mnoho peněz i energie," řekl týdeníku EURO Petr Fiala, rektor Masarykovy univerzity.

Minulý pátek se k vyhrčené situaci kriticky vyjádřilo mimořádné jednání ČKR a také vládní Rada pro výzkum, vývoj a inovace. "Panuje nebezpečí, že zásah naruší dosud plynulý tok peněz a negociace," myslí si Karel Rais, rektor VUT v Brně. "Na dění se díváme s obavami; znalost problematiky není triviální," doplňuje Ivo Vondrák z ostravské VŠB-TU.

PODOBA S CZECHINVESTEM?

"Snad to náš projekt nijak neohrozí. Ale nebyt práce dnes již bývalého týmu, možná by se už ani žádné operační programy neřešily," řekl týdeníku EURO Tomáš Hruďa, ředitel střediska CEITEC, jenž má s podobným exodem osobní

zkušenosti z roku 2007, kdy šéfoval agentuře CzechInvest. Tehdy z ní odešla většina klíčových lidí. Co bude následovat na MŠMT?

Odvolaným úředníkům vyjadřují podporu i zástupci nevládních stran a opozice. "Odvolání považuji za fatální přehmat hraničící s diletantstvím, důvody za vykonstruované a motivované záměrem koncentrovat v rukou veškerou moc," vzkázal europoslanec Jan Březina (KDU-ČSL). "Vitulu jsem poznal jako schopného člověka, který dotáhl operační programy skoro až do konce. Fondy byly příkladně zpracované. Odvolat jej právě nyní je záminka pro bůhvíco," řekl týdeníku EURO exministr Ondřej Liška. Ostřejší byl školský expert za ČSSD Ivan Ohlídal:

"Pokud bude ministr Dobeš pokračovat v krocích, jako je odvolání Vituly nebo jmenování Kryštofa Hajna (VV) prvním náměstkem, stane se tím nejnekompetentnějším ministrem od roku 1960." Kroky vedení budí údiv i u akademiků. Dle informací týdeníku EURO nová vládní garnitura zvažovala pozastavení plateb ČR do organizací, jako je jaderný CERN nebo Evropská kosmická kancelář (ESA). Chaos provází i další kroky. Nedávno byla osamostatněna sekce pro vědu, která neměla delšího trvání než čtrnáct dnů; někteří ředitelé jsou odvoláváni, aby byli vráceni do úřadu.

Možným klíčem k pochopení situace je návrat ředitele investic Michala Pilína, který na MŠMT působil za vládnutí Kuchtové a náměstka Jaromíra Soukupa, majitele agentury Médea, jež v kampani podpořila Věci veřejné.

EXPERTEM NA FONDY?

Pochybnosti panují i o odbornosti nového vrchního ředitele sekce fondů EU Jaroslava Kuby. Má jaderný fyzik, byť s titulem MBA, schopnosti ukočírovat desítky miliard, když vlastně nikdy neřídil početné kolektivy? "Doktor Kuba je krizový manažer pro tuto chvíli," tvrdí Dobeš. Doporučuje jej i Alan Wootton, jeho vedoucí z laboratoří v Livermore, kde Kuba pracoval. "Jaroslava považuji za ideálního a schopného kandidáta na tuto pozici," napsal týdeníku EURO vědec z University of Texas. O tom, že práci zvládne, Kuba nepochybuje: "Probíhající programy ohroženy nebudou, několik lidí hodláme nahradit. Změny navrhne v průběhu jednoho měsíce. V té době předložíme i zásadní změnu organizační," odpověděl Kuba. Zároveň bude muset přihlížet probíhajícímu soudu proti ČVUT, který byl iniciován jeho jedním vůči řediteli Technologického a inovačního centra ČVUT Milanu Pressovi (EURO 44/2009).

"S Kubou jsem měl tu smůlu spolupracovat 1,5 roku a toto období patří k mým nejsilnějším životním zážitkům. Nic podobného jsem nepoznal. Hromadný odchod pracovníků a rozpad pracně budovaného týmu i sítě strategických partnerů částečně paralyzoval práci inovačního centra," říká Press. Kvůli Kubovi prý krachly projekty inkubátorů na Kladně i u Horoměřic. "Poté, co jsem si stěžoval na jeho nekompetentnost a despoticke způsoby, byl jsem nucen opustit ČVUT tak nedůstojně, že záležitost, včetně šikany a bossingu, řeší soud. Rozhodnutí ministra nerozumím, ale obávám se, že program VaVpl skončil..." domnívá se Press.

Vitulův odchod byl ve hře několik týdnů. Dle informací týdeníku EURO dokonce před časem šéf TOP 09 u předsedy Věcí veřejných intervenoval, aby Vitulu podržel. A teď? Předání zodpovědnosti za evropské fondy může být "lišáckou" taktikou.

MARTIN RYCHLÍK (martin.rychlik@euro.cz)